

Sygn. akt VIII *Pa* 85/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Sędziowie:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.) SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Ewa Gambuś

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2017r. w Gliwicach

sprawy z powództwa J. M. (M.)

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
w R.

o odszkodowanie

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach

z dnia 9 marca 2016 r. **sygn. akt** VI P 5083/14

- 1) zmienia zaskarżony wyrok w całości w ten sposób, że oddala powództwo;
- 2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 270 zł (dwieście siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

(-) SSR del. Magdalena Kimel (-) SSO Mariola Szmajduch (-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.)

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt VIII Pa 85/16

UZASADNIENIE

Powód J. M. domagał się zasądzenia od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na swoją rzecz kwoty 9.638,34 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia doręczenia pozwanej odpisu pozwu do dnia zapłaty, tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę oraz zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwana domagała się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Rejonowy w Gliwicach wyrokiem z dnia 9 marca 2016r. zasądził od pozwanej (...) sp. z o.o. w R. na rzecz powoda J. M. kwotę 9.638,34 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 3 kwietnia 2015r. tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę, oddalił powództwo w pozostałym zakresie, zasądził od pozwanej na rzecz powoda 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, nadał wyrokowi w zakresie punktu 1 rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 4.790,02 zł, nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 482 zł tytułem opłaty stosunkowej od pozwu, od obowiązku uiszczenia której powód był zwolniony.

Sąd I instancji ustalił następujący stan faktyczny:

Powód był zatrudniony u pozwanej w okresie od dnia 1 lutego 1996r. do dnia 19 listopada 2014r. na podstawie umowy o pracę na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy, ostatnio na stanowisku obsługi trzody chlewnej. Wynagrodzenie powoda zależne było od ilości przepracowanych godzin. Z dniem 1 stycznia 2014r. powód zaszeregowany był do stawki 21,50 zł/godz. Za trzy ostatnie pełne miesiące pracy (tj. sierpień, wrzesień i październik 2014r.) powód otrzymywał wynagrodzenie odpowiednio w kwotach: 4 953,49 złotych, 4 739,14 złotych, 4 677,97 złotych.

Do obowiązków powoda należało przyjęcie z innych sektorów na terenie zakładu pracy trzody chlewnej i wykonywaniem wokół niej wszystkich czynności. Odpowiadał także za pakowanie trzody do transportu. Pasza dla trzody była dostarczana na halę samochodami i przechowywano ją w silosie, skąd powód ją pobierał do karmienia trzody. Oprócz tego powód przywoził na halę na taczce mączkę rybną z paszarni.

W listopadzie 2014r. powód został uwidoczniiony na nagraniu z monitoringu na terenie zakładu podczas załadunku razem z innym pracownikiem pozwanej – J. H. – baniek z paliwem do służbowego samochodu.

W związku z podejrzeniami dokonywania przez pracowników pozwanej kradzieży na szkodę pracodawcy pozwana pod koniec października 2014r. zleciła detektywowi (...) przeprowadzenie na terenie zakładu pracy czynności wyjaśniających. Z ustaleń T. B. wynikało, że co najmniej od 3 lat grupa pracowników dopuszczała się kradzieży mienia pracodawcy poprzez zaniżanie liczby zwierząt w miocie oraz karmienie ich mniejszą ilością paszy, a następnie sprzedawanie nadwyżek osobom trzecim. Oprócz trzody chlewnej i paszy, pracownicy wywozili z zakładu pracy i nielegalnie sprzedawali również paliwo.

W dniu 19 listopada 2014r. detektyw przekazał pozwanej imienną listę 10 osób podejrzanych o kradzieże, których personalia ustalał z pomocą anonimowej osoby będącej pracownikiem pozwanej dzięki wspólnemu oglądaniu zapisu obrazu z monitoringu. Wśród osób wymienionych w raporcie był powód, który miał pomagać przy załadunku i rozładunku skradzionych towarów.

W dniu 18 listopada 2014r. policjanci z Komendy Miejskiej Policji w G. zatrzymali dwóch pracowników pozwanej – W. P. i D. C. – którzy wywozili poza teren zakładu trzodę chlewną i nielegalnie ją sprzedawali.

W dniu 19 listopada 2014r. dyrektor generalny i członek zarządu pozwanej spółki (...) około godziny 10.00 spotkał się ze wszystkimi pracownikami pozwanej spółki, w tym z powodem. Dyrektor poinformował pracowników, że na terenie zakładu pracy były kradzieże i w związku z tym prowadzone jest dochodzenie. Na spotkaniu dyrektor nie podawał zgromadzonym pracownikom szczegółów dotyczących kradzieży mienia pozwanej. Wypowiedzi dyrektora na bieżąco były tłumaczone obecnym pracownikom przez A. W. z języka angielskiego na język polski. Po spotkaniu pracownicy, w tym także powód, powrócili do pracy.

Około godziny 13.00 powód i inni pracownicy zostali ponownie poproszeni na spotkanie, na którym A. W. odczytała treść rozwiązania umowy o pracę, a następnie wręczała 10 pracownikom, których wymienił w raporcie detektyw,

pisma dotyczące rozwiązania umów o pracę w trybie natychmiastowym. Powód odmówił przyjęcia i podpisania się pod pismem o rozwiązaniu z nim umowy o pracę.

Oświadczeniem woli z dnia 19 listopada 2014r. pozwana rozwiązała z powodem umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika, wskazując że z dniem 19 listopada 2014r. w związku z dopuszczeniem się kradzieży majątku pracodawcy (jak: trzoda chlewna, pasza, olej napędowy i inne) rozwiązuje z powodem umowę o pracę ze skutkiem natychmiastowym. Jako podstawę prawną wskazano przepis art. 52 § 1 pkt 2 k.p. W piśmie zawarto pouczenie o prawie odwołania do Sądu Pracy.

Po zakończeniu spotkania z A. W. powód uległ silnemu wzburzeniu. Razem z synem udał się do lekarza, który po zmierzeniu mu ciśnienia, wystawił powodowi zwolnienie lekarskie i przepisał środki przeciwbólowe.

W dniu 20 listopada 2014r. pozwana złożyła do organów ścigania zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przez pracowników, którzy w dniu 18 listopada 2014r. mieli dokonać kradzieży 27 sztuk trzody chlewnej. Wśród wskazanych pracowników znalazło się nazwisko powoda.

Postanowieniem z dnia 5 grudnia 2014r., w ramach dochodzenia prowadzonego przez Komendę Miejską Policji w G. (sygn. (...)), przedstawiono powodowi zarzuty, że: 1) w okresie od lutego do marca 2014r. w R. w krótkich odstępach czasu działając z góry powziętym zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami dokonał zaboru w celu przywłaszczenia oleju napędowego w ilości nie mniejszej niż 240 litrów, powodując straty w bliżej nieokreślonej wartości, jednak nie mniejszej niż 421 złotych na szkodę pozwanej spółki, to jest o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., 2) w okresie od października 2013r. do października 2014r. w R. w krótkich odstępach czasu działając z góry powziętym zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami dokonał trzykrotnego zaboru w celu przywłaszczenia paszy dla zwierząt w ilości nie mniejszej niż 240 litrów powodując straty w bliżej nieokreślonej wartości, która pakowana była w workach od 40-50 kilogramów w łącznej ilości nie mniejszej niż 10 worków, powodując straty w bliżej nieokreślonej wartości, jednak nie mniejszej niż 241 złotych na szkodę pozwanej spółki, to jest o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Zarówno w trakcie przesłuchania w dniu 5 grudnia 2014r. prowadzonym przez funkcjonariusza policji, jak i w dniu następnym przez prokuratora Prokuratury Rejonowej G. – Zachód w G. powód nie przyznał się do winy.

W dniu 4 marca 2015r. wydano wobec powoda postanowienie w przedmiocie zmiany zarzutów, mianowicie że: 1) w okresie od lutego do marca 2014r. w R. w krótkich odstępach czasu działając z góry powziętym zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej wspólnie i w porozumieniu z W. P. i J. H. dokonał zaboru w celu przywłaszczenia oleju napędowego w ilości nie mniejszej niż 230 litrów przyjmując, iż średnia cena jednego litra oleju wynosi 4,21 złotych na szkodę pozwanej spółki powodując tym straty o łącznej wartości 968,30 złotych, to jest o czyn z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., 2) w lipcu 2014r. w R. z góry powziętym zamiarem osiągnięcia korzyści majątkowej wspólnie i w porozumieniu z W. P. dokonał zaboru w celu przywłaszczenia paszy, która pakowana była w workach od 40-50 kilogramów w łącznej ilości nie mniejszej niż 10 worków przyjmując, iż cena 1kg paszy wynosi 1,27 złotych na szkodę pozwanej spółki powodując tym straty o łącznej wartości 571,50 złotych, to jest o czyn z art. 278 § 1 k.k.. W dniu 4 marca 2015r. czasie przesłuchania przez funkcjonariusza policji powód w obecności swojego pełnomocnika procesowego przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów i wyraził wolę dobrowolnego poddania się karze w trybie art. 335 k.p.k. (kara pozbawienia wolności w wymiarze 4 miesięcy z zawieszeniem jej wykonania, kara grzywny i zobowiązanie do naprawienia solidarnie szkody ze współsprawcami). Powód przyznał się do winy, bowiem – jak wskazał - był już zmęczony prowadzonym postępowaniem karnym.

Sąd Rejonowy uznał, że:

roszczenie powoda o odszkodowanie za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia zasługuje na uwzględnienie.

Sąd I instancji w pierwszej kolejności wskazał, że w ramach swej kognicji badał sprawę (jej okoliczności faktyczne i prawne) według stanu z dnia wypowiedzenia/rozwiązania pracownikowi umowy o pracę. Zaznaczył, że badanie

zasadności rozwiązania stosunku pracy może odbywać się jedynie w granicach wyznaczonych treścią wskazanej przez pracodawcę przyczyny takiego rozwiązania, a tym samym Sąd Rejonowy związany był wyłącznie rozstrzygnięciem, czy okoliczności wskazywane przez pozwaną uzasadniają rozwiązanie stosunku pracy w trybie natychmiastowym (art. 52 k.p.). Podkreślono przy tym, że obowiązek udowodnienia wskazanej przyczyny rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika obciąża pracodawcę (art. 6 k.c. w zw. z art. 300 k.p. i art. 232 k.p.c.).

Sąd I instancji miał na uwadze, że w dacie złożenia powodowi oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę nie został wydany prawomocny wyrok z którego wynikałoby, że powód dopuścił się kradzieży mienia pracodawcy, a taki zarzut został postawiony powodowi w piśmie rozwiązującym umowę o pracę. Sąd podkreślił, że sporządzone przez detektywa sprawozdanie jako dokument prywatny, stanowiło wyłącznie dowód poczynienia przez detektywa określonych ustaleń, nie zaś dowód tego, że wymienieni pracownicy dopuścili się kradzieży mienia na określoną wysokość. W ocenie Sądu I instancji w niniejszej sprawie nie została również spełniona przesłanka „oczywistości przestępstwa”. Spełnienie przesłanki w postaci oczywistości popełnienia przestępstwa zachodzi wówczas, gdy na podstawie dostępnych pracodawcy informacji nie ma żadnych uzasadnionych wątpliwości, że to pracownik jest sprawcą przestępstwa. Informacje te muszą być na tyle obiektywne, by każdy racjonalnie oceniający człowiek był przekonany, że to właśnie konkretna osoba dokonała przestępstwa. W praktyce ma to miejsce zazwyczaj wtedy, gdy pracownik zostaje ujęty na gorącym uczynku. Sąd Rejonowy, powołując się na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2014r. (III PZ 7/06, LEX nr 1017539) wskazał, że rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt 2 k.p. – wymaga istnienia tej oczywistości przed złożeniem oświadczenia woli pracodawcy w przedmiocie rozwiązania z tego powodu umowy o pracę i nie może być wynikiem przeprowadzonego postępowania dowodowego w sprawie pracowniczej. Sąd pracy powinien jedynie bezspornie ustalić zaistnienie oczywistego czynu kwalifikowanego przez prawo karne jako przestępstwo na podstawie uzasadnionego przekonania o braku jakichkolwiek wątpliwości co do wyniku ewentualnego postępowania karnego, w którym sąd karny mógłby potwierdzić oczywistość popełnienia przestępstwa. Z kolei, w oparciu o wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2008r. (II PK 269/07, LEX nr 865928), wyjaśnił, że "oczywistość" popełnienia przestępstwa w rozumieniu art. 52 § 1 pkt 2 k.p. może być stwierdzona na podstawie takiej oceny konkretnego zdarzenia, które nie pozostawia wątpliwości, że przestępstwo zostało popełnione. Nie można zatem uznać oczywistości przestępstwa pracownika, jeżeli brak jest pewności, czy zostało ono w ogóle popełnione.

Sąd I instancji wskazał, że rozwiązanie umowy o pracę w tym trybie jest jednostronnym oświadczeniem woli pracodawcy mającym na celu natychmiastowe rozwiązanie istniejącego stosunku pracy. Oświadczenie woli pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia musi być dokonane na piśmie, wskazywać jego przyczynę oraz zawierać pouczenie o prawie odwołania do sądu pracy, a – w myśl art. 30 § 4 k.p. – powinna być wskazana przyczyna uzasadniająca to rozwiązanie. Przyczyna rozwiązania umowy o pracę z winy pracownika musi być prawdziwa i konkretna, a zatem zrozumiała dla pracownika (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2012r., I PKN 670/99, OSNP 2001/22/663, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 listopada 2003r., I PK 18/03, LEX nr 532131). W sytuacji gdy rozwiązanie umowy o pracę dokonane zostało z naruszeniem przepisów o ich rozwiązywaniu pracownikowi przysługuje roszczenie o przywrócenie do pracy lub odszkodowanie – art. 56 k.p.

Sąd Rejonowy zauważył, że odmowa przyjęcia przez pracownika pisemnego oświadczenia woli pracodawcy o wypowiedzeniu umowy o pracę, zawierającego prawidłowe pouczenie o przysługującym pracownikowi prawie odwołania do sądu pracy, nie wpływa na skuteczność dokonanego wypowiedzenia (por. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 grudnia 1996r., I PKN 41/96, OSNP 1997/15/268) – w świetle reguł doręczania oświadczeń woli (art. 61 k.c. w zw. z art. 300 k.p.), pisemne wypowiedzenie umowy o pracę, spełniające wymogi formalne tej czynności prawnej, które prawidłowo zostało doręczone pracownikowi staje się skutecznie dokonane z chwilą, gdy doszło do niego w sposób umożliwiający pracownikowi zapoznanie się z jego treścią.

W świetle powyższych rozważań Sąd nie dopatrył się po stronie pozwanej naruszenia wymogów formalnych przewidzianych Kodeksem pracy (przede wszystkim art. 30 § 3 k.p. i art. 30 § 4 k.p.) dotyczących rozwiązania stosunku pracy. W ocenie Sądu Rejonowego rozwiązanie to było jednak nieuzasadnione, a wskazana przyczyna niekonkretna i nieprawdziwa - na dzień oświadczenia woli o rozwiązaniu umowy o pracę. Powołując się na wyrok

Sądu Najwyższego z dnia 9 marca 2010r. (I PK 175/09, LEX nr 585689) Sąd I instancji wskazał, że z oświadczenia pracodawcy powinno wynikać w sposób niebudzący wątpliwości, co jest istotą zarzutu stawianego pracownikowi i usprawiedliwiającego rozwiązanie z nim stosunku pracy, a podana przyczyna musi być przyczyną rzeczywistą. Natomiast ocena przyczyny podanej w oświadczeniu pracodawcy o rozwiązaniu umowy o pracę pod względem jej konkretyzacji, a także rzeczywistości, dokonywana jest z perspektywy adresata oświadczenia pracodawcy, czyli pracownika – to pracownik ma każdorazowo wiedzieć i rozumieć z jakiego powodu pracodawca rozwiązał z nim umowę o pracę.

Strona pozwana w złożonym powodowi piśmie o rozwiązaniu umowy o pracę z dnia 5 stycznia 2015r. wskazała, że przyczyną rozwiązania umowy jest dopuszczenie się przez powoda „kradzieży majątku pracodawcy (jak trzoda chlewna, pasza, olej napędowy i inne)”. Jako podstawę prawną wskazano art. 52 § 1 pkt 2 k.p., zgodnie z którym pracodawca może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika w razie popełnienia przez pracownika w czasie trwania umowy o pracę przestępstwa, które uniemożliwia dalsze zatrudnianie go na zajmowanym stanowisku, jeżeli przestępstwo jest oczywiste lub zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem.

W ocenie Sądu Rejonowego wskazana przyczyna nie spełniała warunku konkretności. Sąd uznał, że pracodawca w sposób bardzo ogólny zarzucił powodowi dopuszczenie się kradzieży, w żaden sposób nie konkretyzując co, kiedy, czy też w jaki sposób powód miał ukraść. Sąd zaznaczył, że pracodawca po ujawnieniu procedury kradzieży na terenie zakładu oraz po ustaleniu, że na nagraniu z monitoringu znajduje się także powód, nie przeprowadził z powodem rozmowy wyjaśniającej. Pracodawca nie podjął również innych czynności mających na celu wyjaśnienie rzekomego udziału powoda w dokonywanych kradzieżach, oparł się natomiast wyłącznie na informacjach dostarczonych przez detektywa co do działania na terenie zakładu grupy przestępczej oraz na zapisie z monitoringu, na którym widoczny jest powód trzymający bańkę z paliwem i tylko te okoliczności stanowiły podstawę rozwiązania z powodem umowy o pracę. Sąd I instancji wskazał również, że w toku postępowania dowodowego żaden ze świadków nie miał informacji co do rzekomych kradzieży przez powoda paliwa, trzody chlewnej czy innego mienia pracodawcy.

Sąd Rejonowy nie podzielił stanowiska pozwanej o wystąpieniu przesłanki oczywistości popełnienia przez powoda przestępstwa, ponieważ w dniu rozwiązania umowy o pracę pracodawca dysponował wyłącznie nagraniem z zakładowego monitoringu, na którym znalazł się powód trzymający bańkę z paliwem. W ocenie Sądu okoliczność ta nie pozwala na zasadne sformułowanie zarzutu dokonania przez powoda kradzieży na szkodę pracodawcy, gdyż należy uwzględnić cały kontekst sytuacji.

Mając powyższe na uwadze Sąd I instancji doszedł do przekonania, że rozwiązanie z powodem umowy o pracę z przyczyn wskazanych w piśmie rozwiązującym umowę o pracę było nieuzasadnione, a tym samym powodowi należy się odszkodowanie, zgodnie z art. 56 k.p. w zw. z art. 58 i 36 § 1 pkt 3 k.p., w wysokości wynagrodzenia za okres wypowiedzenia, który przy uwzględnieniu stażu pracy powoda w pozwanej spółce wynosi 3 miesiące. Z tego powodu Sąd w punkcie pierwszym wyroku zasądził na rzecz powoda kwotę 9.638,34 złotych.

O ustawowych odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 k.c. w zw. z art. 300 k.p.. Powód domagał się zasądzenia odsetek za opóźnienie od dnia doręczenia pozwu, jednakże roszczenie to było zasadne dopiero od dnia następnego po doręczeniu pełnomocnikowi pozwanej odpisu pisma z dnia 1 kwietnia 2015r., stanowiącego sprecyzowane żądanie pozwu. Ponieważ pełnomocnik pozwanej nie był w stanie podać daty otrzymania tego pisma to Sąd przyjął, iż doręczenie to nastąpiło w dniu wpływu pisma do Sądu, tj. w dniu 2 kwietnia 2015r.. W konsekwencji odsetki zasądzono od dnia następnego, tj. od dnia 3 kwietnia 2015r., oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. oraz art. 13 (i a contrario art. 96 ust.1 pkt 4) ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.). Sąd nakazał pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Gliwicach kwotę 482 zł tytułem opłaty stosunkowej od pozwu, od uiszczenia której powód był zwolniony.

Na podstawie art. 477 (2) § 1 k.p.c. Sąd nadał wyrokowi rygor natychmiastowej wykonalności w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia pracownika obliczonego jako średnia arytmetyczna z trzech ostatnich wynagrodzeń powoda za pełne miesiące (za okres od sierpnia do października 2015r.), tj. w kwocie 4 790,02 złotych.

Wyrok w całości zaskarżyła apelacją pozwana. Rozstrzygnięciu zarzuciła mające wpływ na wynik sprawy naruszenie przepisów prawa procesowego, to jest naruszenie:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie ustaleń sprzecznych z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, a ponadto naruszających zasady logicznego rozumowania i zasady doświadczenia życiowego i przyjęcie, że powód nie uczestniczył w przestępczych działaniach i nie miał o nich wiedzy, podczas gdy z samych wyjaśnień powoda, które złożył w toku postępowania karnego w dniu 4 marca 2015r. wynika, że uczestniczył on i dokonywał regularnych kradzieży z zakładu pozwanej (powód przyznał się do zarzucanego mu czynu), jak również fakt dokonywanych przez powoda kradzieży potwierdza sprawozdanie z dokonanych czynności detektywistycznych oraz zapis na płycie CD;

2. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 52 § 1 pkt 2 k.p. poprzez dokonanie ustaleń sprzecznych z zasadami doświadczenia życiowego oraz zasadą logicznego rozumowania i przyjęcie, że okoliczności przyjęte przez pozwaną, która opierała się na informacjach dostarczonych przez detektywa oraz nagraniu monitoringu, na którym widoczny jest powód (moment dokonania kradzieży), nie mogły stanowić skonkretyzowanej przyczyny rozwiązania z powodem umowy o pracę, chociaż fakty te potwierdził powód w swoich zeznaniach;

3. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie ustaleń sprzecznych z zasadami doświadczenia życiowego oraz zasadą logicznego rozumowania i przyjęcie, że pozwana przed rozwiązaniem z powodem umowy o pracę powinna przeprowadzić z powodem rozmowę wyjaśniającą oraz podjąć inne czynności mające na celu wyjaśnienie udziału powoda w kradzieżach;

4. art. 328 § 2 k.p.c.:

- poprzez zaniechanie oceny zeznań świadków T. B. i A. W. w kwestii dotyczącej działania na terenie zakładu pozwanej grupy przestępczej i uczestnictwa w niej powoda, oczywistości popełnienia przez powoda przestępstwa i dopuszczania się kradzieży mienia pozwanej, jak również niewyjaśnienie przyczyn, dla których dowodom tym Sąd mógł odmówić wiarygodności i mocy dowodowej;
- poprzez zaniechanie wyjaśnienia i oceny dokumentów w postaci postanowień i protokołów z akt postępowania karnego (k. 108-151), w których to dokumentach znajdują się informacje podawane przez innych współoskarżonych o udziale powoda dokonywanych kradzieżach mienia pozwanej jak również niewyjaśnienie przyczyn, dla których dowodom tym Sąd mógł odmówić wiarygodności i mocy dowodowej;

5. art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie i nie wydanie postanowienia o zawieszeniu postępowania pomimo, że rozstrzygnięcie sprawy zależało w całości od ustalenia ujawnionego czynu w postępowaniu karnym toczącym się m.in. przeciwko powodowi.

W oparciu o powyższe zarzuty pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obydwie instancje według norm prawem przepisanych ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji. Nadto wniosła o rozpoznanie, zgodnie z art. 380 k.p.c., postanowienia Sądu I instancji oddalającego wniosek o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia toczącego się przeciwko powodowi postępowania karnego oraz o dopuszczenie, na podstawie art. 382 k.p.c., dowodu z dokumentu w postaci protokołu z rozprawy głównej Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 23 listopada 2015r. (sygn. akt IX K 573/15) na okoliczność przyznania się przez powoda do popełnienia przestępstwa kradzieży mienia pozwanej (oleju napędowego oraz paszy).

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o oddalenie apelacji jako całkowicie bezzasadnej i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego. W uzasadnieniu podniósł, że pozwana, formułując przyczynę rozwiązania umowy o pracę, zaniechała obowiązku wskazania przyczyny konkretnej i prawdziwej oraz uzasadnienia tej przyczyny. Podkreślił, że prawo pracy nie przewiduje instytucji grupowego wypowiedzenia umowy o pracę, zatem wywody pozwanej co do jej stanu wiedzy i zasadności podejrzeń wobec grupy pracowników nie mogą konwalidować naruszenia przez pozwaną rudymenarnych norm prawa pracy odnośnie rozwiązania stosunku pracy lub uchylić następstw tego naruszenia w postaci prawa pracownika do odszkodowania.

Na rozprawie w dniu 15 września 2016r. Sąd Okręgowy na podstawie art. 174 § 1 pkt 4 k.p.c. postanowił zawiesić postępowanie do czasu zakończenia sprawy toczącej się przed Sądem Rejonowym w Gliwicach (sygn. akt IX K 573/15), w której powód był oskarżony o kradzież mienia (oleju i paszy) pozwanej.

W dniu 30 maja 2017r. Sąd Okręgowy w Gliwicach wydał prawomocny wyrok (sygn. akt VI Ka 327/17) skazujący powoda za przestępstwo kradzieży mienia pozwanej.

Postanowieniem z dnia 8 września 2017r. Sąd Okręgowy podjął zawieszony postępowanie.

Na rozprawie w dniu 28 września 2017r. pełnomocnik powoda wniósł o nieobciążanie powoda kosztami procesu, w przypadku uwzględnienia apelacji, z powodu trudnej sytuacji finansowej powoda.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja jest zasadna.

Sąd Rejonowy przeprowadził szczegółowe postępowanie dowodowe jednak z jego wyników wywiódł nietrafne wnioski. Nadto postępowanie dowodowe wymagało uzupełnienia o przeprowadzenie dowodu z dokumentu w postaci wyroku Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 23 listopada 2015r. (sygn. akt IX K 573/15) oraz Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 30 maja 2017r. (sygn. akt VI Ka 327/17).

Sąd odwoławczy podziela ustalenia faktyczne dokonane przez sąd I instancji co do przebiegu zdarzeń dotyczących rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia z powodem. Nie podziela natomiast ustaleń dotyczących przyczyn rozwiązania tej umowy. Zarzuty apelacji w tym zakresie są słuszne.

Pozwana wskazywała na naruszenie prawa procesowego tj. przepisu art. 233 § 1 k.p.c. Zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, wyrażoną w tym przepisie, sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie "wszechstronnego rozważenia zebranego materiału", a zatem, jak podkreśla się w orzecznictwie, z uwzględnieniem wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, jak również wszelkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych dowodów i mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności. Przepis art. 233 § 1 k.p.c. potwierdza zasadę swobodnej oceny dowodów, dokonywanej przez pryzmat własnych przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego zasobu doświadczeń życiowych. Ramy tej oceny wyznaczone są wymaganiami prawa procesowego oraz zasadami logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - wając ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego. Zatem omawiany przepis wyznacza reguły oceny dowodów.

Apelująca słusznie zarzuca, że Sąd I instancji dokonał błędnych ustaleń przyjmując, że powód nie uczestniczył w przestępczych działaniach i nie miał wiedzy o nich. Sąd Okręgowy zwraca uwagę, że powód w złożonych w toku postępowania przygotowawczego wyjaśnieniach przyznał się do zarzucanego mu czynu, a tym samym potwierdził, że uczestniczył w przestępczym procederze grupy pracowników pozwanej i dokonywał kradzieży mienia pozwanej. Na działanie przestępcze powoda wskazywało również sprawozdanie z dokonanych czynności detektywistycznych oraz nagranie z monitoringu w zakładzie pracy, na którym powód wspólnie z innym oskarżonym o kradzież pracownikiem dokonywał załadunku baniek z paliwem do samochodu wykorzystywanego do przewozu kradzionego mienia. Biorąc

pod uwagę powyższe okoliczności, wbrew stanowisku Sądu I instancji, należało przyjąć, że powód został ujęty na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa kradzieży, a zatem w dokonanym rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia spełniona została przesłanka „oczywistości przestępstwa”.

Sąd Okręgowy zgadza się również zarzutem apelującej odnośnie bezzasadnego przyjęcia przez Sąd I instancji, że okoliczności przyjęte przez pozwaną, która opierała się na informacjach dostarczonych przez detektywa oraz nagraniu z monitoringu, na którym widoczny był powód w momencie załadunku baniek z paliwem do samochodu, nie mogły stanowić skonkretyzowanej przyczyny rozwiązania z powodem umowy o pracę. Należy podkreślić, że sam powód w swoich zeznaniach w niniejszej sprawie nie zaprzeczył okolicznościom przedstawionym w zapisie z monitoringu i dokumentacji zdjęciowej. Zdaniem Sądu Okręgowego pozwana miała pełne prawo oprzeć się na informacjach przekazanych przez detektywa oraz na nagraniu z monitoringu, które wskazywały na dokonanie kradzieży przez powoda. Mogło to zatem stanowić skonkretyzowaną przyczynę rozwiązania z powodem umowy o pracę i świadczyć o oczywistości przestępstwa, nawet jeśli by przyjąć, że kradzież mienia pozwanej została dokonana przez powoda jednorazowo. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji błędnie uznał, iż w oświadczeniu woli pozwanej o rozwiązaniu z powodem umowy o pracę bez wypowiedzenia wskazana przyczyna tego rozwiązania nie spełniała warunku konkretności, a jedynie w sposób bardzo ogólny zarzucono powodowi dopuszczenie się kradzieży, w żaden sposób nie konkretyzując co, kiedy, czy też w jaki sposób miał ukraść. Zdaniem Sąd Okręgowy przesłanka konkretności przyczyny rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia została spełniona. W oświadczeniu woli o rozwiązaniu umowy o pracę z dnia 19 listopada 2014r. pozwana wskazała, że przyczyną rozwiązania umowy o pracę jest dopuszczenie się przez powoda „kradzieży majątku pracodawcy (jak trzoda chlewna, pasza, olej napędowy i inne)”, natomiast jako podstawę prawną wskazano art. 52 § 1 pkt 2 k.p., zgodnie z którym pracodawca może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika w razie popełnienia przez pracownika w czasie trwania umowy o pracę przestępstwa, które uniemożliwia dalsze jego zatrudnienia go na zajmowanym stanowisku, jeżeli przestępstwo jest oczywiste lub zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem. Zatem Sąd Okręgowy uznał, że przyczyna rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia była skonkretyzowana i wyrażona w sposób jasny i zrozumiały dla pracownika – powoda.

Na uwzględnienie zasługuje zarzut apelującej, zgodnie z którym Sąd I instancji wbrew zasadom doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania przyjął, że pozwana przed rozwiązaniem z powodem umowy o pracę powinna przeprowadzić z nim rozmowę wyjaśniającą oraz podjąć inne czynności mające na celu wyjaśnienie udziału powoda w kradzieżach. W ocenie Sądu Okręgowego pozwana miała wystarczające dowody świadczące o oczywistości popełnionego przez grupę pracowników przestępstwa, w tym także powoda, które uprawniały ją do rozwiązania z nimi umowy o pracę bez wypowiedzenia. Sprawozdanie detektywa z dokonanych czynności, nagranie z monitoringu oraz zgromadzone fotografie z przebiegu kradzieży oraz dokładne zidentyfikowanie osób biorących udział w kradzieżach dawały pozwanej obiektywną podstawę do rozwiązania umowy o pracę. Należy stwierdzić, że były to okoliczności na tyle obiektywne, że każdy racjonalnie oceniający człowiek byłby przekonany o tym, że to właśnie powód był jedną z osób dokonujących przestępstwa. Wobec powyższego, działanie pozwanej polegające na rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia, bez wcześniejszych rozmów wyjaśniających, było w pełni zasadne.

Sąd II instancji uznał również za zasadny zarzut apelacji dotyczący naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 328 § 2 k.p.c., poprzez zaniechanie oceny zeznań świadków T. B. i A. W. w kwestii dotyczącej działania na terenie zakładu pozwanej grupy przestępczej i dopuszczenia się kradzieży mienia pozwanej. W apelacji słusznie podniesiono, że Sąd Rejonowy nie tylko nie odniósł się do zeznań tych osób, ale również nie wyjaśnił w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyczyn, dla których dowodom tym odmówiono wiarygodności i mocy dowodowej.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd I instancji niesłusznie oddalił wniosek pozwanej z dnia 23 kwietnia 2015r. o zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia sprawy karnej toczącej się przeciwko powodowi. Jak wynika bowiem z art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. sąd może zawiesić postępowanie z urzędu jeżeli ujawni się czyn, którego ustalenie w drodze karnej lub dyscyplinarnej mogłoby wywrzeć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy cywilnej. Zdaniem Sądu Okręgowego, skoro Sąd Rejonowy dysponując dowodami w postaci nagrań z monitoringu, sprawozdania detektywa i zeznań świadków wskazujących na popełnienie przestępstwa kradzieży przez powoda stwierdził, że

nie została spełniona przesłanka oczywistości przestępstwa będącego przyczyną rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia, powinien zawiesić postępowanie w trybie 177 § 1 pkt 4 k.p.c. do czasu wydania prawomocnego orzeczenia w postępowaniu karnym przeciwko powodowi. W ocenie Sądu Okręgowego już same okoliczności sprawy oraz zgromadzone w toku postępowania pierwszej instancji dawały podstawy do przyjęcia, iż przesłanka oczywistości przestępstwa została spełniona. Niemniej, jeśli Sąd I instancji miał wątpliwości co do faktu dokonania kradzieży mienia pozwanej przez powoda, winien zawiesić postępowanie do czasu wydania prawomocnego wyroku karnego w tej sprawie. Takie stanowisko jest tym bardziej zasadne z uwagi na fakt, że w toku postępowania karnego przed Sądem Rejonowym w Gliwicach powód przyznał się do zarzucanego mu czynu – tj. kradzieży mienia pozwanej (oleju napędowego oraz paszy), natomiast w niniejszej sprawie okolicznościom tym zaprzeczał. Wobec tego Sąd I instancji niewłaściwie ocenił zeznania powoda i niezasadnie odmówił zawieszenia postępowania, albowiem wydanie wyroku w sprawie karnej spowodowałoby jednocześnie konieczność orzeczenia o oddaleniu powództwa powoda w całości.

W toku postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy zastosował przepis art. 177 § 1 pkt 4 k.p.c. i zawiesił postępowanie do czasu ukazania się prawomocnego orzeczenia kończącego postępowanie karne przeciwko powodowi.

Sąd zwraca uwagę, że prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 30 maja 2017r. (sygn. akt VI Ka 327/17) powód został uznany za winnego kradzieży mienia pozwanej.

W niniejszej sprawie rozwiązanie umowy o pracę z powodem zostało dokonane prawidłowo pod względem formalnym – oświadczenie pozwanego zostało złożone na piśmie, została wskazana konkretna i rzeczywista przyczyna rozwiązania umowy o pracę. Stanowiąca przyczynę rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia kradzież mienia pozwanej przez powoda była oczywista, a zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie wskazywał na winę pracownika. Ponadto w stosunku do powoda tuż po rozwiązaniu umowy o pracę wszczęto postępowanie karne o kradzież mienia należącego do pracodawcy, w trakcie którego powód przyznał się do zarzucanego mu czynu. W wyniku postępowania karnego wydano prawomocny wyrok skazujący powoda za przestępstwo kradzieży mienia pozwanej, co przesądziło o prawdziwości przyczyny rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia i zasadności podjęcia takiego działania przez pozwaną.

Dodatkowo Sąd Okręgowy wskazuje, że rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika jest uzasadnione jeśli potwierdzi się choć jeden z zarzutów stawianych pracownikowi, który obejmuje zachowanie noszące znamiona ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych – co miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Z uwagi na powyższe brak było podstaw do zasądzenia odszkodowania na rzecz powoda na podstawie art. 56 § 1 k.p.

Reasumując Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. uwzględnił apelację.

O kosztach sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 11 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013r., poz. 490) oraz § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015r., poz. 1804) – 60 zł wynagrodzenie pełnomocnika za I instancję, 180 zł - wynagrodzenie pełnomocnika za II instancję, 30 zł – opłata od apelacji. Sąd Okręgowy nie znalazł postaw do zastosowania przepisu art. 102 k.p.c. Zaznaczyć należy, że możliwe jest odstąpienie od obciążania strony przegrywającej kosztami procesu jedynie wyjątkowo - w razie zaistnienia szczególnych okoliczności. W niniejszej sprawie powód nie wykazał, że po jego stronie takie szczególne okoliczności wystąpiły.

(-) SSR del. Magdalena Kimel (-) SSO Mariola Szmajduch (-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (spr.)

Sędzia Przewodniczący Sędzia